

WOJEWÓDZKI
URZĄD PRACY
W POZNANIU

Sprawozdanie
z realizacji *Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia*
w Województwie Wielkopolskim
na 2022 rok

Poznań, marzec 2023

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań
tel. 61 846 38 19
e-mail: wup@wup.poznan.pl
wuppoznan.praca.gov.pl

WIELKOPOLSKA

JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu

ul. Szyperska 14

61-754 Poznań

tel. 61 846 38 19

e-mail: wup@wup.poznan.pl

wuppoznan.praca.gov.pl

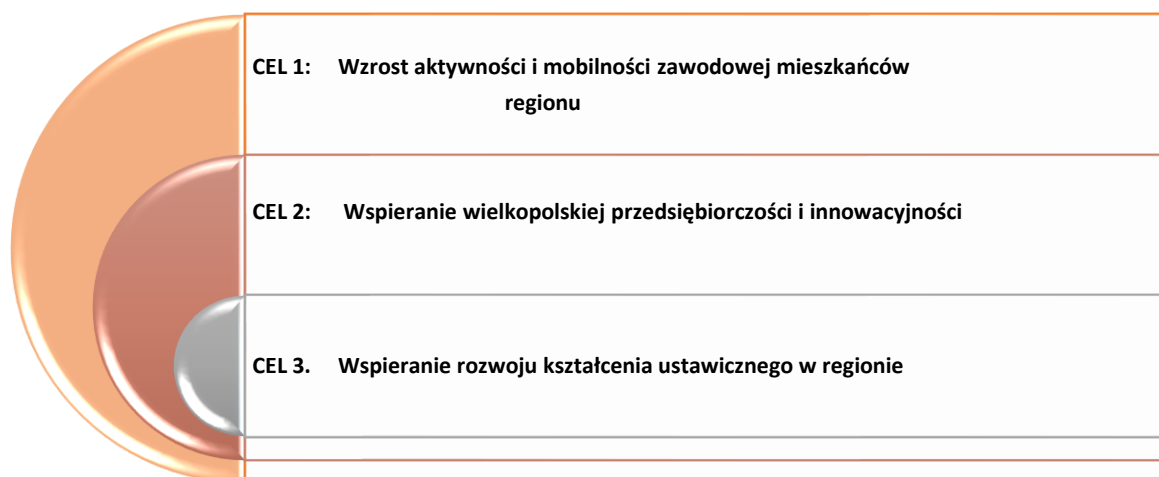
Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Wzrost aktywności i mobilności zawodowej mieszkańców regionu	5
1. Finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.....	5
2. Poradnictwo zawodowe	8
3. Pośrednictwo pracy	10
4. Opracowywanie analiz dotyczących rynku pracy	12
II. Wspieranie wielkopolskiej przedsiębiorczości i innowacyjności	16
1. Ochrona miejsc pracy w związku z wystąpieniem COVID-19	16
2. Ochrona roszczeń pracowniczych w sytuacji niewypłacalności pracodawcy	18
3. Poradnictwo zawodowe	18
4. Badania nt. wielkopolskiej przedsiębiorczości i innowacyjności	19
IV. Wspieranie rozwoju kształcenia ustawicznego w regionie	19
1. Wpływ edukacji na rynek pracy	19
IV. Podsumowanie.....	23

I. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 3 ust. 4 oraz art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 690, ze zm.) Samorząd Województwa Wielkopolskiego (SWW) przygotowuje corocznie plan działań na rzecz zatrudnienia, który wyznacza ramy polityki rynku pracy w Wielkopolsce. *Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2022 rok* stanowił przełożenie celów *Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2022* oraz uszczegółowienie działań zapisanych w *Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku*.

W *Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2022 rok* określono trzy cele regionalnego rynku pracy:

Narzędziem służącym monitorowaniu realizacji założonych celów jest *Sprawozdanie z realizacji Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2022 rok*.

Wszystkie przewidziane *Planem* działania na rok 2022 zostały zrealizowane. Udało się również przygotować kilka ponadplanowych opracowań: *Wybrane aspekty funkcjonowania wielkopolskiego rynku pracy; Kadry dla wielkopolskiej gospodarki na lokalnych rynkach pracy, czy Rozmowy o rozmowach*. Ponadto, z uwagi na rozpoczętą w lutym 2022 r. wojnę przez Federację Rosyjską, WUP w Poznaniu podjął również działania na rzecz obywateli Ukrainy: projekt „Pomoc dla Ukrainy - doradztwo dla uchodźców i migrantów” oraz badanie *Sytuacja obywateli Ukrainy na rynku pracy w województwie wielkopolskim w 2022 r.*

Niniejszy dokument opiniowany jest przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Poznaniu, a następnie przedstawiany Zarządowi Województwa Wielkopolskiego, jako podsumowanie działalności podejmowanej w sferze regionalnego rynku pracy.

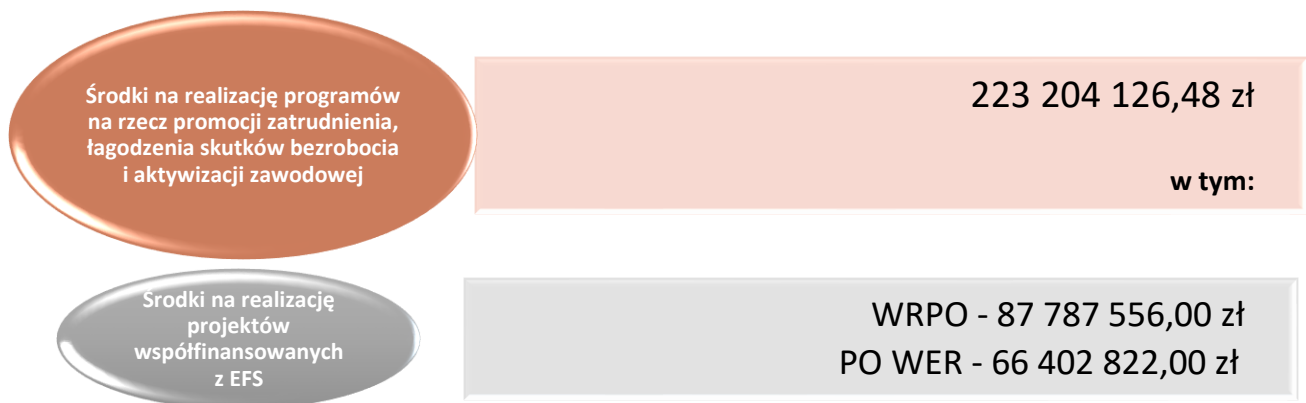
II. Wzrost aktywności i mobilności zawodowej mieszkańców regionu

1. Finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej

1.1 Fundusz Pracy

WUP w Poznaniu dokonał podziału środków FP, w ramach kwoty ustalonej przez MRiPS wg kryteriów określonych przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XII/226/19 z dnia 28 października 2019 r. Kryteria te uwzględniają uwarunkowania społeczno-gospodarcze regionalnego rynku pracy, w szczególności sytuację osób długotrwale bezrobotnych, osób 50+, osób z niepełnosprawnością, jak również udział ofert pracy niesubsydiowanej w ogólnej liczbie ofert pracy, zgłoszonych do PUP oraz dane wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. liczbę bezrobotnych, stopę bezrobocia, strukturę bezrobocia, kwoty środków FP przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z EFS oraz efektywność działań PUP na rzecz aktywizacji bezrobotnych.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego otrzymał w 2022 r. następujące kwoty z FP:

Ww. środki finansowe podzielono Uchwałą Zarządu Województwa Wielkopolskiego (ZWW) nr 4796/2022 z 17 marca 2022 na 31 samorządów powiatowych województwa wielkopolskiego.

W ramach środków FP w 2022 r. zaktywizowano 22 510 osób, tj. o 980 osób więcej w porównaniu do roku 2021. Najpopularniejszą formą przeciwdziałania bezrobociu był staż. Największy wzrost odnotowano w szkoleniach, o 1 155 osób oraz w pracach interwencyjnych, o 118 osób, natomiast w przypadku siedmiu aktywnych form nastąpił spadek wśród osób aktywizowanych, najwyższą wartość w dofinansowaniu podjęcia działalności gospodarczej, o 323 osoby.

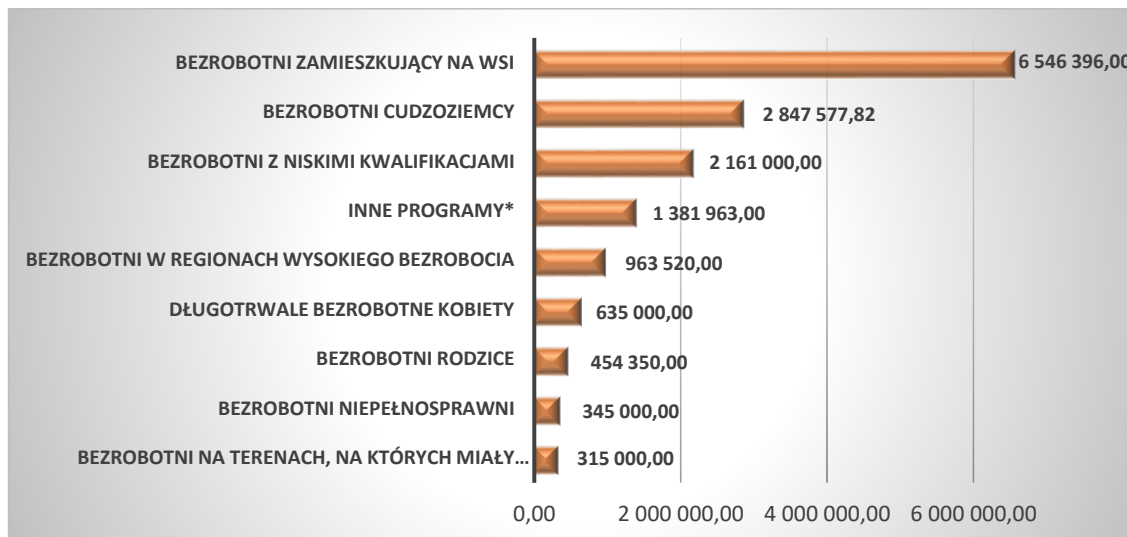
1.2 Zadania finansowane z Rezerwy Ministra

W 2022 r. przeprowadzono nabory na środki finansowe z rezerwy FP, w ramach których pomiędzy samorządy powiatowe Wielkopolski rozdysponowano łącznie **15 649 806,82 zł** na programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych:

- w ramach ogłoszonego przez MRiPS naboru na dodatkowe środki z rezerwy FP na aktywizację osób bezrobotnych, procedowano 39 wniosków samorządów powiatowych Wielkopolski na łączną kwotę 12 487 229 zł;

- MRiPS uruchomił narzędzie wsparcia w postaci programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych cudzoziemców, obywateli Ukrainy. W jego ramach, 10 samorządów powiatowych Wielkopolski pozyskało dodatkowe środki na łączną kwotę 2 847 577,82 zł;
- ponadto w ramach naboru, ogłoszonego przez MRiPS o dodatkowe środki z rezerwy FP na aktywizację bezrobotnych na terenach, na których w roku 2022 miały miejsce klęski żywiołowe, 1 samorząd powiatowy pozyskał kwotę 315 000 zł.

Aktywizacja osób bezrobotnych z wykorzystaniem środków FP z Rezerwy Ministra w roku 2022 według programów

Źródło: Opracowanie własne WUP

*Inne programy: Bezrobotni do 30 roku życia, w tym absolwenci 2021/2022 ; Bezrobotni powyżej 30 roku życia.

Podobnie, jak w ubiegłym roku, najwięcej środków, tj. 41,8%, przeznaczono na aktywizację bezrobotnych zamieszkujących na wsi. W konsekwencji wydarzeń za naszą wschodnią granicą, w celu zapewnienia możliwości podjęcia pracy obywatelom Ukrainy, którzy wjechali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uplasował się na drugim miejscu program dla bezrobotnych cudzoziemców (18,2%). Nieco mniej, 13,8%, stanowiły środki dla bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami.

1.3 Europejski Fundusz Społeczny

EFS jest jednym z głównych funduszy, poprzez które Unia Europejska wspiera rozwój społeczno-gospodarczy krajów członkowskich. WUP w Poznaniu w 2022 r. kontynuował działania na rzecz przywrócenia równowagi na rynku pracy w ramach trwałej aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, współfinansowane z EFS w ramach programów:

- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)
- Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (WRPO)

Dane odnoszące się do realizacji projektów dofinansowywanych z EFS dotyczą całego okresu programowania od roku 2015 i podane są narastająco:

**Wielkopolski Regionalny
Program Operacyjny (WRPO) na
lata 2014-2020**

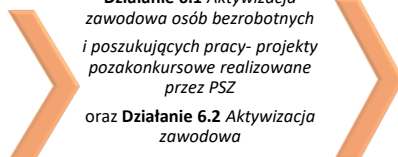
**Działanie 7.1.1 Aktywna
integracja,
Poddziałanie 7.1.2 Aktywna
integracja- projekty
konkursowe**

Do końca 2022 r. realizowano projekty, których celem był wzrost szans na rynku pracy osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Aktywizacją objęto łącznie 31 171 uczestników, w tym 10 159 osób z niepełnosprawnością i 26 711 osób posiadających niskie kwalifikacje. W ciągu 4 tygodni od dnia zakończenia udziału w projekcie 5 533 osoby podjęły pracę, 23 655 osób uzyskało kwalifikacje lub nabyło kompetencje. Natomiast 8 164 osoby zaczęły szukać zatrudnienia.

**Wielkopolski Regionalny
Program Operacyjny (WRPO)
na lata 2014-2020**

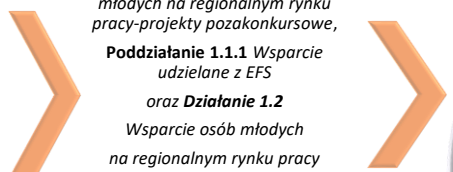

**Działanie 6.1 Aktywizacja
zawodowa osób bezrobotnych
i poszukujących pracy- projekty
pozakonkursowe realizowane
przez PSZ
oraz Działanie 6.2 Aktywizacja
zawodowa**

Od 2015 r. realizowano projekty, których celem jest wzrost zatrudnienia oraz poprawa sytuacji na rynku pracy osób powyżej 29 roku życia, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji. Do końca 2022 r. pomoc otrzymało łącznie 55 691 osób bezrobotnych i 6 773 osoby bierne zawodowo oraz 17 930 osób pracujących. W projektach udzielono łącznie 8 408 bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W okresie do 4 tygodni od dnia zakończenia udziału w projekcie pracę podjęło łącznie 34 328 osób, a kwalifikacje zdobyło 22 297 osób.

**Program Operacyjny Wiedza
Edukacja Rozwój (PO WER)
2014-2020**

**Działanie 1.1 Wsparcie osób
młodych na regionalnym rynku
pracy-projekty pozakonkursowe,
Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie
udzielane z EFS
oraz Działanie 1.2
Wsparcie osób młodych
na regionalnym rynku pracy
Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie
udzielane z EFS**

Wg stanu na koniec 2022 r., zrealizowano projekty ukierunkowane na zwiększenie możliwości zatrudnienia lub polepszenia sytuacji na rynku pracy osób do 29 roku życia. Wsparcie otrzymało 59 557 osób bezrobotnych i 4 566 osób biernych zawodowo, w tym w szczególności osoby, które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET) oraz 16 490 osób pracujących. W projektach udzielono łącznie 10 040 bezzwrotnych dotacji na założenie działalności gospodarczej. Do 4 tygodni od zakończenia udziału w projektach PO WER pracę podjęło łącznie 43 027 osób, a 15 592 osoby zdobyły kwalifikacje lub nabyły kompetencje

2. Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo skierowane było zarówno do osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, jak i osób poszukujących zatrudnienia, nie posiadających statusu osoby bezrobotnej bądź poszukującej pracy.

W 2022 r. działania Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Poznaniu skupione były na wspieraniu osób, które z różnych przyczyn znalazły się w trudnej sytuacji zawodowej, np. straciły pracę i brakuje im pomysłu, siły oraz motywacji do poszukiwania nowego zatrudnienia, nie wiedzą, jaka aktywność zawodowa byłaby zgodna z ich predyspozycjami, brakuje im aktualnej wiedzy o rynku pracy bądź odczuwają potrzebę rozwijania się, zdobywania nowych umiejętności, również w okresie zatrudnienia. W Centrach klienci korzystali z kompleksowego wsparcia, pozwalającego im poradzić sobie z kryzysem zawodowym, na nowo odkryć swój potencjał, uwierzyć w siebie, przeanalizować dotychczasowe niepowodzenia w pracy, żeby w przyszłości skuteczniej rozwiązywać problemy. Doradcy udzielali również wsparcia psychologicznego w radzeniu sobie z niepokojem i pokonywaniu emocjonalnych trudności podczas szukania pracy. Każdorazowo stosowali indywidualne podejście pozwalające zdiagnozować trudności, oczekiwania, potrzeby, odkryć istotne kompetencje i zaplanować zmianę.

WUP w Poznaniu w 2022 r. przeprowadził:

- ❖ 1 096 specjalistycznych konsultacji zawodowych. Porady były częściowo uzupełniane testami predyspozycji zawodowych;
- ❖ 291 badań testowych;
- ❖ 65 grupowych spotkań dla ponad 600 osób, m. in.; z tematyki odkrywania talentów zawodowych, rozwoju kompetencji społecznych, autoprezentacji na rozmowie kwalifikacyjnej, przedsiębiorczości i mobilności na europejskim rynku pracy.

Udzielono również ponad 4 000 informacji zawodowych, głównie telefonicznych.

Usługi doradcze, w tym diagnostyka psychologiczna, miały na celu wzmocnienie zasobów klientów i wspieranie ich w rozwiązywaniu konkretnych, indywidualnych problemów zawodowych, a tym samym zwiększenie szansy na podjęcie przez klientów ciekawej pracy.

Formuła usług doradczych dostosowana była do wymogów rozwijającego się świata cyfrowego. W przypadku wsparcia na odległość tzw. poradnictwa on-line, pomoc świadczona była w formie dostosowanej do poziomu umiejętności cyfrowych klienta.

Ponadto WUP w Poznaniu, we współpracy z Wielkopolską Izbą Rzemieślniczą w Poznaniu, realizował projekt pilotażowy „Rzemieślnik plus - biorę fach w swoje ręce”, którego celem było zapewnienie młodym osobom z grupy NEET możliwości zdobycia nowych kwalifikacji rzemieślniczych i skorzystania z próbnej aktywizacji zawodowej

Projekt zakładał:

- ❖ wypracowanie innowacyjnej formuły aktywizacji zawodowej opartej na indywidualnym dopasowaniu uczestnika do odpowiedniego środowiska rzemieślniczego (relacja Mistrz - Uczeń);
- ❖ odbycie przygotowawczej aktywizacji zawodowej przez uczestnika projektu z szansą na zatrudnienie w ramach umowy o pracę;
- ❖ wsparcie potrzeb kadrowych rzemieślników w regionie;
- ❖ wypracowanie ścieżek współpracy publicznych służb zatrudnienia z organizacjami rzemiosła.

Przeprowadzono 30 rozmów z rzemieślnikami, w ramach których poznano wymagania stanowiskowe, specyfikę pracy w zakładzie rzemieślniczym, motywację pracodawcy do przyjęcia ucznia na aktywizację zawodową i pomysł na jej przebieg oraz ewaluację przebiegu aktywizacji po pierwszym miesiącu i później. Przeprowadzono również 26 rozmów z osobami z tzw. grupy NEET, które wyraziły zainteresowanie projektem. W szczególności uwzględniono ich zawód, zainteresowania, preferencje oraz motywację do

uczestnictwa w projekcie i poznania konkretnego rzemiosła, a w późniejszym okresie również wrażenia z przebiegu aktywizacji w przypadku osób, które podpisały umowę.

Dopasowano, po rozmowach, 10 par rzemieślnik - kandydat, zgodnie z założeniem projektu. Podpisano wszystkie założone w projekcie umowy z uczestnikami z grupy NEET i z rzemieślnikami. 4 uczniów zostało zatrudnionych na umowę o pracę, po zakończeniu przygotowawczej aktywizacji zawodowej, w zakładach rzemieślniczych, w których ją odbywali. Pozostałe aktywizacje kontynuowane są w 2023 r.

Przedsięwzięcie finansowane jest z rezerwy FP, w ramach umowy o przyznanie środków rezerwy FP na realizację projektu pilotażowego, na podstawie ogłoszonego naboru na projekty pilotażowe pod nazwą „Stabilna praca - silna rodzina”. W 2022 r. wydatkowano 107 426,64 zł. Na całość projektu przeznaczone jest 312 400,00 zł. Projekt będzie kontynuowany również w 2023 r.

Z uwagi na rozpoczętą w lutym 2022 r. wojnę przez Federację Rosyjską, podjęte zostały również działania na rzecz obywateli Ukrainy.

W ramach projektu pn. „Pomoc dla Ukrainy - doradztwo dla uchodźców i migrantów”, WUP w Poznaniu oferował pomoc w szukaniu pracy, w tym:

- ❖ wsparcie w planowaniu ścieżki zawodowej i przygotowywaniu dokumentów aplikacyjnych;
- ❖ naukę budowania korzystnego wizerunku na etapie rekrutacji;
- ❖ pomoc w podjęciu decyzji o założeniu własnej działalności gospodarczej;
- ❖ szereg informacji o lokalnym rynku edukacyjno - zawodowym.

Projekt zakładał objęcie wsparciem w latach 2022-2023, w ramach interwencyjnego doradztwa zawodowego, minimum 100 osób, cudzoziemców - obywateli Ukrainy - migrantów i uchodźców. W ramach tej liczby zadeklarowano, że min. 50% osób to obywatele Ukrainy, którzy znaleźli się w Polsce w związku z prowadzonymi działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy i znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej. Usługi doradcze prowadzone były w trybie ciągłym, natomiast nabór do projektu odbywał się na bieżąco.

Działania w Poznaniu prowadzone były głównie na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich (przy współpracy z Caritas), gdzie od 24 lutego 2022 r. prowadzony był punkt recepcyjny dla uchodźców z Ukrainy. Natomiast działania w Oddziałach Zamiejscowych WUP w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile realizowane były m. in. przy współpracy z Centrami Integracji Cudzoziemców (ROPS w Poznaniu).

Od początku września do końca grudnia 2022 r. we wszystkich Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Poznaniu z konsultacji doradczych skorzystały 124 osoby (wszyscy to cudzoziemcy, obywatele Ukrainy). Wśród tej grupy 111 osób, to uchodźcy, którzy przybyli do Polski w związku z działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy. Przeprowadzono 130 spotkań indywidualnych, 56 osób skorzystało ze spotkań grupowych.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom cudzoziemców, WUP w Poznaniu prowadził doradztwo zawodowe przede wszystkim stacjonarnie, ale w miarę potrzeb uchodźców była również możliwość formuły on-line. Zajęcia odbywały się w formie indywidualnej oraz grupowej. W projekcie brali udział cudzoziemcy, którzy korzystali jednokrotnie ze wsparcia indywidualnego i/lub grupowego, ale także osoby, które objęte były dłuższym wsparciem doradcy zawodowego.

Na koniec 2022 r. zostały osiągnięte wskaźniki projektowe założone na cały okres projektu. Projekt ma przyczynić się do wzrostu aktywności zawodowej cudzoziemców i lepszego poruszania się po rynku pracy. Mimo problemów na Ukrainie, obywatele tego kraju znajdują swoje miejsce w Polsce. Łatwa asymilacja Ukraińców w Polsce to również ogromna możliwość dla pracodawców, którzy zapewniają im zatrudnienie.

Przedsięwzięcie realizowane było w oparciu o umowę w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków rezerwy FP na realizację projektu wybranego w konkursie ofert pn. „Razem Możemy Więcej - Pierwsza Edycja Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022-2023”, ogłoszonego w ramach Resortowego Programu Aktywizacyjnego dla Cudzoziemców na lata 2022-2025. Na działania projektowe

realizowane w okresie od 26 sierpnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. przeznaczono kwotę 381 195 zł. Na 2022 r. dostępne środki na realizację zadań wyniosły 127 695 zł, a faktycznie poniesione wydatki to 53 500,96 zł.

WUP w Poznaniu prowadził również działania zapewniające wsparcie dla cudzoziemców przebywających w Wielkopolsce, jak i zatrudniających ich pracodawców. Mogli oni liczyć m. in. na dostęp do informacji zamieszczanych na bieżąco na stronie internetowej WUP w zakresie procedury zatrudniania cudzoziemców, legalizacji pobytu, czy praktycznych informacji dotyczących życia codziennego. Aktualne informacje zamieszczane są na bieżąco na stronie: <https://wuppoznan.praca.gov.pl/cudzoziemcy>

Ponadto przedstawiciele WUP w Poznaniu uczestniczyli w wydarzeniach:

- ❖ 13 kwietnia - konferencja PIP i Związku Pracodawców Mentor Biznesu;
- ❖ 26 kwietnia - punkt recepcyjny na terenie MTP dla uchodźców z Ukrainy;
- ❖ 20 maja - PUP Września EDP2022 (pracodawcy - pracownicy z Ukrainy);
- ❖ 23 maja UM Poznań „Moja praca w Poznaniu” - Targi Pracy skierowane do obywateli Ukrainy;
- ❖ 24 listopada - międzysektorowe spotkanie Okrągłego Stołu na rzecz wsparcia na rynku pracy uchodźców z Ukrainy (Warszawa).

Udział w powyższych spotkaniach był formą alternatywnego działania z Partnerami w Wielkopolsce. Wspólne działania były nakierowane głównie na pomoc dla uchodźców z Ukrainy.

3. Pośrednictwo pracy

3.1 Pośrednictwo krajowe - Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia

Wielkopolska, niezmiennie jest drugim województwem w Polsce, po województwie mazowieckim, pod względem liczby zarejestrowanych agencji zatrudnienia. Na koniec 2022 r. w Wielkopolsce legalną działalność prowadziło 1 144 agencji zatrudnienia.

Legalność działania agencji zatrudnienia, jako działalności regulowanej opartej na zasadach zawartych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, potwierdzana jest przez wydanie, na wniosek podmiotu chcącego prowadzić taką działalność, certyfikatu.

W zakresie obsługi Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, poza wydawaniem certyfikatów, jest również obsługa wniosków o wykreślenia, sprawozdawczość oraz kontrola podmiotów w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia. W 2022 r. zaplanowano łącznie 73 kontrole - przeprowadzono 49 kontroli w siedzibie agencji, wobec pozostałych podjęto działania kontrolne, jednak ostatecznie kontrole w siedzibie podmiotów nie odbyły się. Jednym z powodów było wykreślenie się agencji z KRAZ, wniosek o zmianę terminu kontroli oraz brak odbioru zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2022 r. WUP w Poznaniu zorganizował spotkanie informacyjne w formule on-line dla agencji zatrudnienia, które rozpoczęły działalność w tym roku. Nowo zarejestrowanym agencjom wyjaśniono zagadnienia dotyczące przepisów odnoszących się do prowadzenia agencji zatrudnienia i obowiązków rejestrowych, związanych z kontrolą agencji zatrudnienia, a także sprawozdawczością roczną, która przez agencje biorące udział w spotkaniu była wypełniana po raz pierwszy.

Agencje zatrudnienia posiadają wypracowane narzędzia, które pomagają pracownikom utrzymać się w zatrudnieniu, a także pozwalają szybko reagować na zwiększony napływ osób, które poszukują zatrudnienia (przykładem jest wybuch wojny w Ukrainie).

3.2 Pośrednictwo międzynarodowe

Z uwagi na wybuch wojny w Ukrainie w dniu 24.02.2022 r. działania z partnerami na rynku pracy były skierowane głównie na pomoc dla uchodźców z Ukrainy. Ponadto WUP w Poznaniu realizuje projekt „Pomoc dla Ukrainy - doradztwo dla uchodźców i migrantów”.

W 2022 r. WUP w Poznaniu w ramach sieci EURES realizował 565 ofert pracy, w ramach których oferowano 3 378 wolnych miejsc pracy.

Przeprowadzono procedurę rekrutacyjną dla jednego pracodawcy hiszpańskiego na stanowisko: *animador czasu wolnego / animador sportowy*. Działanie skierowano do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Pracodawca hiszpański oferował 25 miejsc pracy, a nabór do firmy realizował w trybie on-line.

WUP w Poznaniu realizował również procedurę rekrutacyjną dla trzech pracodawców polskich (w tym 21 wakatów), zainteresowanych zatrudnieniem pracowników z zagranicy. Najczęściej pracodawcy zainteresowani byli pracownikami z branży transportowej (kierowcy).

Usługami w ramach sieci EURES objęto w 2022 r. 454 bezrobotnych i poszukujących pracy (obywatele Polski, UE lub EFTA). W ramach zadania udzielano głównie porad w zakresie poszukiwania pracy w UE/EOG oraz warunków życia i pracy w poszczególnych państwach należących do wspólnoty. W przypadku cudzoziemców najczęściej byli to Hiszpanie, Grecy oraz Włosi. Natomiast spośród mieszkańców państw spoza UE/EOG najczęściej byli to obywatele Ukrainy i mieszkańcy Indii.

W 2022 r. kadra EURES brała udział w różnego rodzaju wydarzeniach informacyjno-promocyjnych:

- ❖ 12 maja przedstawiciel WUP w Poznaniu, doradca EURES, uczestniczył w webinarium „Uznawanie polskich kwalifikacji zawodowych oraz kwestie formalne związane z pracą i pobytem w Niemczech” organizowanym przez Polsko-Niemiecką Izbę Przemysłowo-Handlową (AHK Polska) oraz sieć doradczą Faire Mobilität. Uczestniczył również w webinarium „Road Transport” organizowanym na zlecenie VVA (koordynatora i organizatora szkoleń EURES).
- ❖ 9-10 czerwca przedstawiciel WUP w Poznaniu w ramach sieci EURES wziął udział w konferencji organizowanej przez Europejski Urząd ds. Pracy (ELA), pod nazwą EURES in Action 2022.

WUP w Poznaniu przystąpił w 2022 r. do kampanii informacyjnej ELA dotyczącej pracy dla młodych z EURES. Celem kampanii było podniesienie świadomości wśród młodych ludzi na temat usług sieci EURES oraz zwiększenie liczby młodych korzystających ze wsparcia EURES, przede wszystkim w zakresie dostarczania informacji na temat bezpiecznego poszukiwania pracy na unijnym rynku pracy, możliwości wsparcia podczas i po rekrutacji, zwróceniu uwagi na umiejętności i miejsca pracy, na które jest popyt oraz na tendencje na rynku pracy, mogące pomóc im w dokonywaniu świadomych wyborów zawodowych.

WUP w Poznaniu, wraz z Wojewódzkimi Urzędami Pracy w: Warszawie, Katowicach i Krakowie oraz przy współpracy z MRiPS, zorganizował w dniu 20 października 2022 r. Europejskie Dni Pracy „Work@PL2022”.

Wydarzenia z cyklu Europejskich Dni Pracy (EDP) to ogólnoeuropejskie targi pracy organizowane na platformie internetowej, które łączą osoby poszukujące pracy z pracodawcami w innych europejskich krajach. Targi skierowane były do polskich pracodawców, którzy zainteresowani byli dotarciem do osób poszukujących pracy z innych krajów UE/EFTA. W wydarzeniu wzięli udział również Polacy przebywający za granicą w tych państwach i planujący powrót do Polski. W całym wydarzeniu wzięło udział 26 wystawców, w tym:

- ❖ 20 zarejestrowanych firm;
- ❖ 3 punkty informacyjne (Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie, Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach oraz NAWA – Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej);
- ❖ przedstawiciele 3 państw – Doradcy EURES (Polska, Bułgaria, Hiszpania).

W samej Wielkopolsce wysłano zaproszenie 232 pracodawcom z regionu. Pracodawcy z całej Polski opublikowali 93 oferty pracy, obejmujące 498 wakatów. Zarówno pracodawcy, jak i oferowane oferty pracy, podlegały weryfikacji przez organizatorów wydarzenia pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz kryteriami uczestnictwa w wydarzeniu. Przekazano łącznie 274 aplikacje/CV na zgłoszone oferty pracy. W ramach wydarzenia zarejestrowało się 491 osób poszukujących pracy, którzy zamieścili na portalu 373 swoje aplikacje/CV.

WUP w Poznaniu zajmuje się również koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2022 r. 529 osób skorzystało z prawa transferu zasiłku dla bezrobotnych, rejestrując się jako osoby poszukujące pracy w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa wielkopolskiego. Podobnie jak w poprzednich latach, zasiłek najczęściej transferowany był z Niemiec i Holandii. Ponadto, wydano 2 394 decyzje administracyjne na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

4. Opracowywanie analiz dotyczących rynku pracy

W roku 2022 przygotowanych zostało siedem opracowań na temat rynku pracy. Pierwsze dwa z nich opisują ogólną sytuację na rynku pracy¹.

- ➔ ***Ocena sytuacji na wielkopolskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2021 roku*** jest dokumentem zawierającym m. in. analizę struktury bezrobocia, efekty realizacji programów rynku pracy w województwie wielkopolskim, finansowanych z FP i EFS, informacje na temat poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy w kraju i za granicą oraz zatrudnienia cudzoziemców. Publikacja została przyjęta przez Sejmik w dniu 25 kwietnia 2022 roku.
- ➔ ***Analiza porównawcza wielkopolskiego rynku względem krajowego w latach 2019-2021***, mające na celu ukazać zmiany zachodzące na wielkopolskim rynku pracy oraz porównać zaobserwowane trendy do tendencji dostrzeganych na krajowym rynku pracy. Analizowane lata miały szczególne znaczenie ze względu na pojawienie się i rozprzestrzenianie nowej choroby COVID-19, która zaburzyła funkcjonowanie gospodarki na całym świecie, w celu ukazania powstałych skutków ekonomicznych.

Pozostałe pięć opracowań skupiały się na wybranych zagadnieniach:

- ➔ ***Bezrobotni z niepełnosprawnościami w Wielkopolsce w 2021 roku*** ilustrujące sytuację bezrobotnych z niepełnosprawnościami na rynku pracy. Prezentuje ono, jak stopień niepełnosprawności wpływa na możliwości znalezienia pracy, jakie instrumenty rynku pracy wybierane są przy aktywizacji zawodowej tej szczególnej grupy oraz ich efektywność.
- ➔ ***Zwolnienia grupowe w Wielkopolsce w 2021 roku*** zawierające analizę zgłoszonych i dokonanych zwolnień grupowych oraz ich podział ze względu na m. in. wielkość zgłoszeń i zwolnień, zróżnicowanie terytorialne oraz charakter działalności pracodawcy.
- ➔ ***Analiza efektywności podstawowych form aktywizacji zawodowej w Wielkopolsce w 2021 r.*** przedstawiające ocenę wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskanych przez powiatowe urzędy pracy Wielkopolski w ramach katalogu ogłaszanego corocznie przez resort pracy.
- ➔ ***Wybrane aspekty funkcjonowania wielkopolskiego rynku pracy*** zawierająca wyniki badań i analiz WUP w Poznaniu dotyczących m. in. zapotrzebowania na kadry w sektorze edukacyjnym i sektorze usług medycznych, analizę zapotrzebowania na kwalifikacje i kompetencje².

¹ Wymienione opracowania dostępne są na stronie WUP w Poznaniu w zakładce Rynek pracy/ Publikacje urzędu.

² Opracowania dostępne są na stronie WUP w Poznaniu w zakładce Rynek pracy/Badania i Analizy Rynku Pracy/Publikacje z badań własnych WUP-rynków lokalne.

➡ **Kadry dla wielkopolskiej gospodarki na lokalnych rynkach pracy** zawierająca wyniki Badania Potrzeb Kadrowych wśród największych pracodawców w powiatach oraz informacje nt. zaspokojenia tych potrzeb przez lokalny system kształcenia kadr³.

Poniżej przedstawiono kilka najważniejszych konkluzji każdego z wymienionych dokumentów:

³ j.w.

Ocena sytuacji na wielkopolskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2021 roku

- Wielkopolska kolejny rok plasuje się na pierwszym miejscu wśród wszystkich województw w kraju z najniższą stopą bezrobocia (2,9% - dane na koniec grudnia 2021);
- Na koniec grudnia 2021 r. w rejestrze REGON w Wielkopolsce wpisanych było 477,4 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 3,5% więcej w porównaniu z 2020 r.
- Na przestrzeni roku 2021 przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 819,4 tys. osób (wzrost w ciągu roku o 1,9%);
- Wielkopolska należy do województw o najwyższej efektywności w zakresie wydatkowania KFS - w 2021 roku zagospodarowano ponad 98,3% środków finansowych, co pozwoliło przeszkolić 12 413 pracujących Wielkopolan;
- Do PUP w Wielkopolsce pracodawcy zgłosili 106 879 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 22,5% więcej niż w ubiegłym roku;
- W 2021 r. wydano 57,9 tys. zezwoleń na pracę cudzoziemców (tj. o 15,1% więcej niż w poprzednim roku).

Analiza porównawcza wielkopolskiego rynku względem krajowego w latach 2019-2021

- Przez cały analizowany okres stopa bezrobocia odnotowywana w Wielkopolsce była najniższa w kraju;
- Liczba pracujących wzrosła o 1,2% (z 1 641 w III kw. 2019 r. do 1 661 w III kw. 2021 r.);
- Wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 1,4%, tj. z 78,9% w III kw. 2019 r. do 80,3% w III kw. 2021 r.;
- Liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom wzrosła o 23%, tj. z 75 422 w II półroczu 2019 r. do 92 741 w II półroczu 2021 r.;
- Liczba wydanych zezwoleń na pracę typu A wzrosła o 29,6% z 23 576 w II półroczu 2019 r. do 30 554 w II półroczu 2021 r.

Bezrobotni z niepełnosprawnością w Wielkopolsce w 2021 roku

- W końcu grudnia 2021 r. zarejestrowanych było 4 061 bezrobotnych z niepełnosprawnością, w tym 2 018 kobiet;
- W 2021 r. zaktywizowano 854 osoby z niepełnosprawnością;
- Do odbycia stażu skierowano 255 osób z niepełnosprawnością, co stanowiło 29,9% ogółu kierowanych do udziału w aktywnych formach;
- Dużą popularnością cieszyły się szkolenia. W 2021 r. zorganizowano 114 szkoleń dla osób z niepełnosprawnością, w których udział wzięło 207 osób;
- Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznane bezrobotnym z niepełnosprawnością w 2021 r. umożliwiły powstanie 80 nowych firm. Najwięcej firm (13) otwarto w branży handlowej.

Zwolnienia grupowe w Wielkopolsce w 2021 roku

- W 2021 r. ogłoszono zamiar zwolnienia 3 818 osób;
- Faktyczna liczba osób zwolnionych była o 53% mniejsza i wyniosła 2 024;
- Najwięcej osób straciło pracę na terenie powiatu poznańskiego (w tym mieście Poznań) - 55%;
- Na terenie 7 powiatów nie dokonano zwolnień grupowych;
- Największy odsetek pracowników zwolnionych (59,7%) stanowili pracownicy zatrudnieni w sektorze przetwórstwa przemysłowego (wg PKD 2007) – sekcja C;
- Odsetek pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi wynosił 86%.

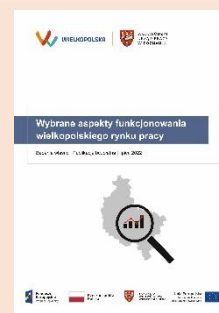
Analiza efektywności podstawowych form aktywizacji zawodowej w Wielkopolsce w 2021 r.

- Najpopularniejszą formą aktywizacji wśród osób bezrobotnych były staże, tym samym Wielkopolska plasuje się na 2 pozycji w kraju, pod względem uczestnictwa w tej formie;
- W 2021 r. Wielkopolska osiągnęła efektywność zatrudnieniową na poziomie 77,03%;
- Na 31 powiatów, 10 osiągnęło efektywność zatrudnieniową realizowanych podstawowych form aktywizacji wyższą niż średnia krajowa - 84,51%;
- Wielkopolska uplasowała się na 5 miejscu pod względem efektywności kosztowej, która wyniosła 15 690,02 zł.

Wybrane aspekty funkcjonowania wielkopolskiego rynku pracy

- W 2021 r. do PUP w Wielkopolsce wpłynęły 106 674 oferty pracy, z czego ok. 12,3% z nich to oferty subsydiowane;
- Najwięcej ofert -32 437 wpłynęło do PUP w Poznaniu, co stanowiło ok. 30,4% wszystkich ofert w regionie;
- Najczęściej poszukiwaną przez pracodawców zgłaszających oferty do PUP w Wielkopolsce kwalifikacją zawodową była obsługa wózka widłowego, posiadanie prawa jazdy (kat. B lub C+E), obsługa komputera, znajomość języka angielskiego oraz posiadanie uprawnień spawacza;
- Najczęściej poszukiwane przez pracodawców w Wielkopolsce kompetencje zawodowe: umiejętność pracy w zespole, komunikatywność, rzetelność, dobra organizacja własnej pracy i motywacja, zaangażowanie do pracy;
- Do kwalifikacji "uniwersalnych", tj. takich, które mają korzystny wpływ na atrakcyjność zawodową pracowników niezależnie od zawodu i branży, należą: posiadanie prawa jazdy kat. B, kwalifikacje komputerowe/cyfrowe, komunikatywna znajomość języków obcych, w szczególności angielskiego.

Kadry na wielkopolskiej gospodarce na lokalnych rynkach pracy

- Zawody wskazane przez co najmniej 10 pracodawców jako deficytowe: inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii), pracownik produkcji, magazynier;
- Jako trudności w zatrudnieniu uchodźców z Ukrainy wskazano: bariera językowa (46,2%), brak osób z wymaganymi kwalifikacjami i umiejętnościami (37,4%), oferowane prace dot. stanowisk pracy uznawanych za "męskie" (29,8%);
- Pod wpływem pandemii praca zdalna upowszechniła się w największych wielkopolskich firmach;
- W stosunku do sytuacji sprzed pandemii, nieco rzadziej stosowane są umowy cywilno-prawne;
- Średni czas poszukiwania pracy przez bezrobotnego zarejestrowanego w Wielkopolsce to ponad 7 miesięcy;
- W Wielkopolsce czynnie funkcjonuje 8 935 komercyjnych agencji zatrudnienia;
- Zapotrzebowanie na pracowników w zawodach medycznych - w większości przypadków lokalny rynek nie zaspokaja potrzeb kadrowych, wskazano na problem starzenia się kadry;
- Zapotrzebowanie na pracowników w sektorze edukacji - lokalny rynek częściowo zaspokaja potrzeby kadrowe. Powodem braku chętnych do pracy jest m.in. niskie wynagrodzenie i system wynagrodzeń oraz spadek prestiżu zawodu nauczyciela.

Ponadto WUP w Poznaniu przygotował:

- **Biuletyn Informacyjny (4 zeszyty kwartalnie) oraz aneks statystyczny.** Dokumenty te zawierają wyniki badań statystyki publicznej w zakresie stanu bezrobocia oraz działań publicznych służb zatrudnienia w ujęciu regionalnym i powiatowym.
- Broszury informacyjne na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy w województwie i jego podregionach.

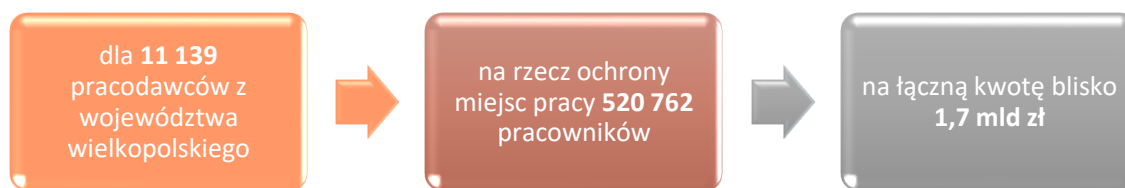
W 2022 r. zrealizowano również badanie **Sytuacja obywateli Ukrainy na rynku pracy w województwie wielkopolskim w 2022 r.** dotyczące doświadczeń zawodowych, motywacji do pracy w Wielkopolsce oraz warunków zatrudnienia Ukraińców w naszym regionie.

Na bieżąco również prowadzono monitoring rynku pracy, w tym monitoring internetowych ofert pracy zgłaszanych w województwie wielkopolskim.

II. Wspieranie wielkopolskiej przedsiębiorczości i innowacyjności

1. Ochrona miejsc pracy w związku z wystąpieniem COVID-19

WUP w Poznaniu w 2022 r. kontynuował zadania na rzecz ochrony miejsc pracy w związku z wystąpieniem COVID-19. Zadania te polegały na rozliczaniu dofinansowania, wypłaconego ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na podstawie *ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*:

co stanowiło 10,5% całej pomocy wypłaconej na podstawie ww. przepisów w skali kraju.

Na pierwszym etapie weryfikacji wstępnej rozliczeń dla 1/3 z 15 388 wypłaconych wniosków, pracodawcy - beneficjenci pomocy - nie złożyli żadnego rozliczenia i w związku z tym wystosowano wezwania do złożenia rozliczenia:

Dokonując wstępnej weryfikacji, większość rozliczeń jest błędna lub brakuje pełnej, wymaganej przez MRiPS, dokumentacji. W związku z tym do beneficjentów wysłano pisemne wezwania do uzupełnienia braków. Beneficjenci, którzy nie rozliczyli się z pomocy, mimo dodatkowego wezwania, zostali wezwani do zwrotu całości lub części pomocy.

Ponadto WUP w Poznaniu wszczął kontrole u 46 beneficjentów w zakresie wydatkowania środków FGŚP zgodnie z przeznaczeniem. W trakcie kontroli ujawniono liczne nieprawidłowości i uchybienia. Przedsiębiorcy zostali zobowiązani do skorygowania rozliczenia i zwrotu środków nierozliczonych. Beneficjentów, którzy nie poddali się kontroli, wezwano do zwrotu całości pomocy.

W ramach realizacji zadań związanych z rozliczaniem środków na ochronę miejsc pracy, WUP w Poznaniu dokonuje takich czynności, jak:

- ✓ ustalanie, czy i w jakiej wysokości środki zostały niewykorzystane, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, czy wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem;
- ✓ naliczanie odsetek ustawowych lub podatkowych w zależności od podstawy zwrotu świadczeń;
- ✓ rozliczanie wpłat dokonywanych przez beneficjentów po terminie - w zależności od instrumentu pomocy - w trybie przepisów k.p.c. lub ustawy o finansach publicznych;
- ✓ zgłaszanie wierzytelności w postępowaniach upadłościowych;
- ✓ podejmowanie czynności w związku z postępowaniami restrukturyzacyjnymi;
- ✓ wnioskowanie o ustanowienie kuratorów dla spółek pozbawionych zarządu;
- ✓ ustalanie spadkobierców dla zmarłych przedsiębiorców;
- ✓ ustalenie adresów zamieszkania beneficjentów - osób fizycznych, które wykreśliły swoją działalność z CEiDG;
- ✓ prowadzenie postępowania przed sądami powszechnymi (jako powód i pozwany);
- ✓ uczestniczenie w postępowaniach przed sądami administracyjnymi (w tym NSA);
- ✓ prowadzenie ponownych postępowań w sprawie wniosków o wypłatę świadczeń na podstawie wytycznych WSA w związku z uchyleniem decyzji odmownych;
- ✓ prowadzenie postępowań w trybie k.p.a. zmierzające do wydania decyzji zwrotowych,
- ✓ udzielanie wyjaśnień i informacji beneficjentom pomocy;
- ✓ udzielanie informacji publicznych;
- ✓ odpowiadanie na zapytania z powiatowych urzędów pracy o zakres udzielonej pomocy;
- ✓ udzielanie wyjaśnień na wniosek Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorstw;
- ✓ przekazywanie danych i informacji na wniosek organów ścigania: prokuratury, CBA,
- ✓ składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez beneficjentów,
- ✓ pozyskiwanie informacji z ZUS i Urzędu Skarbowego celem weryfikacji prawidłowości uzyskania pomocy,
- ✓ rozpatrywanie wniosków beneficjentów o rozłożenie zadłużenia na raty/o umorzenie.

Do końca 2022 r. łącznie wstępnie zweryfikowano 10 187 wniosków, z czego w przypadku 363 wszczęto procedury zwrotowe. Do weryfikacji wstępnej pozostało 5 201 wniosków, natomiast końcowo zweryfikowane zostały 844 wnioski.

Dzięki działaniom podjętym przez WUP w Poznaniu, w tym wysłanym 1 213 wezwaniom do zwrotu - 2022 r. beneficjenci zwrócili środki finansowe na kwotę: 6 843 783,08 zł.

Zadanie związane z rozliczaniem dofinansowania, WUP w Poznaniu rozpoczął już w 2020 r. i zgodnie z określonym ustawowo terminem, będzie je realizował do 2024 r. włącznie.

2. Ochrona roszczeń pracowniczych w sytuacji niewypłacalności pracodawcy

W 2022 r. z wnioskami o wypłatę świadczeń z FGŚP wystąpiło 245 pracowników (o 30% mniej niż w 2021), którym pracodawcy nie wypłacili należności. Jednocześnie pracodawcy i osoby uprawnione do zarządzania majątkiem pracodawcy (tj. syndycy, nadzorcy, zarządcy) złożyli 9 wykazów obejmujących niezaspokojone roszczenia 78 pracowników (o 69% mniej niż w roku 2021).

Wypłatą świadczeń zakończono rozpatrywanie 152 wniosków indywidualnych i 7 wykazów, a w przypadku 54 wniosków indywidualnych i 1 wykazu odmówiono wypłaty z uwagi na niespełnienie warunków ustawowych.

Wszczęto postępowania mające na celu ustalenie przesłanek niewypłacalności wobec 42 nowych pracodawców. W ich rezultacie stwierdzono, że wobec 21 nowych pracodawców wystąpiła ustawowa przesłanka niewypłacalności (która warunkuje wypłatę świadczeń z FGŚP), a wobec 13 nowych pracodawców takiej przesłanki nie stwierdzono.

Łącznie w 2022 r. wypłacono świadczenia z tytułu wynagrodzeń, odpraw pieniężnych, odszkodowań za skrócenie okresu wypowiedzenia oraz ekwiwalentów za urlop na sumę 3 503 156,44 zł na rzecz 283 pracowników, którzy byli zatrudnieni przez 42 niewypłacalnych pracodawców.

Liczba nowo zarejestrowanych niewypłacalnych pracodawców wzrosła o 31% (z 16 do 21) w stosunku do roku 2021. Jednakże liczba osób objętych wypłatami uległa zmniejszeniu o 59%, a kwota wypłacona o 57%.

Rok 2022 był kolejnym, w którym zmniejszyła się liczba pracowników objętych wypłatą świadczeń z FGŚP oraz znacząco spadła kwota wypłaconych świadczeń. Wpływ na te wartości miały stosunkowo dobre wyniki gospodarki, niski poziom bezrobocia w województwie wielkopolskim oraz przepisy łagodzące skutki, wywołanego wojną w Ukrainie, kryzysu energetycznego i inflacyjnego.

3. Poradnictwo zawodowe

W 2022 r. Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Poznaniu świadczyły usługi doradcze dla osób chcących założyć własną działalność gospodarczą. Klienci, planujący otworzyć własną firmę, mogli skorzystać z konsultacji ukierunkowanych na analizę potencjału przedsiębiorczego, bilans kompetencji, wiedzę o możliwościach uzyskania wsparcia finansowego i merytorycznego w lokalnych instytucjach.

Przeprowadzono 21 edycji zajęć z przedsiębiorczości dla łącznie 262 osób. Zawartość programowa zajęć dopasowana była do potrzeb klientów. Tematyka przedsiębiorczości poruszana była również podczas konsultacji indywidualnych.

Ponadto WUP w Poznaniu poprzez realizację projektu pilotażowego „Rzemieślnik plus - biorę fach w swoje ręce” świadczy usługi doradcze dla rzemieślników. Jednym z założeń projektu jest wsparcie kadrowe lokalnych rzemieślników w trakcie (docelowo również po) próbnej aktywizacji zawodowej młodych ludzi z grupy NEET. Projekt ma charakter pilotażowy, w związku z czym jest to rozwiązanie, które podlega aktualnie testowaniu. Szczegółowe informacje o projekcie znajdują się w opisie celu nr 1 (patrz str. 8).

4. Badania nt. wielkopolskiej przedsiębiorczości i innowacyjności

W ramach monitorowania stanu przedsiębiorczości w regionie, WUP w Poznaniu zrealizował:

- Badanie **Potrzeb Kadrowych** największych pracodawców z uwzględnieniem obszarów dotyczących ich kondycji;
- badanie **przeżywalności mikrofirm** powstałych dzięki dofinansowaniu podjęcia działalności gospodarczej w latach 2018-2019. W momencie realizacji badania zlikwidowanych było 14,6% firm powstałych dzięki wsparciu z PUP w 2018 r. i 11,5% firm z 2019 r.

IV. Wspieranie rozwoju kształcenia ustawicznego w regionie

1. Wpływ edukacji na rynek pracy

1.1 Opracowania dotyczące edukacji w regionie oraz zapotrzebowania na zawody i kompetencje na lokalnym rynku pracy

W 2022 r. przygotowano raport *Absolwenci rocznik 2020/2021*, który przedstawia wybierane szkoły i kierunki kształcenia oraz ich dopasowanie do potrzeb lokalnego rynku pracy. Dokument składa się z dwóch części: I część dotyczy absolwentów szkół branżowych i średnich oraz ich sytuacji w 31 powiatach województwa, II część została poświęcona absolwentom wielkopolskich uczelni wyższych oraz ich ekonomicznych losom na rynku pracy. Dodatkowo, w celu przybliżenia sytuacji oferty edukacyjnej na poszczególnych lokalnych rynkach pracy, wykorzystano wyniki badania *Barometr Zawodów* w każdym z powiatów. Opracowanie ma przyczynić się do poszerzenia współpracy szkół i organów prowadzących szkoły z lokalnymi przedsiębiorcami, w celu tworzenia podstaw jak najbardziej adekwatnego dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Dokument pełni również istotną rolę dla uczniów i rodziców wyborze szkoły, dostosowanej do indywidualnych planów zawodowych.

W roku szkolnym 2020/2021 w województwie wielkopolskim w szkołach ponadpodstawowych naukę ukończyło 37 045 absolwentów, w tym 19 572 kobiety. Porównując dane dotyczące struktury absolwentów na poszczególnych poziomach nauczania w roku 2020/2021 w stosunku do danych z roku wcześniejszego zaobserwowano spadek liczby absolwentów szkół policealnych (o 7,4%). Wzrosła natomiast liczba osób kończących technikum (o 2,5%). Ogółem w rejestrach PUP na koniec 2021 r. pozostało 1 542 absolwentów, z czego najwięcej z nich ukończyło technikum (605 osób). Porównując ukończone kierunki kształcenia z zapotrzebowaniem zgłaszanym w ramach badania *Barometr Zawodów 2022* w większości powiatów wybierane kierunki kształcenia pokrywają się z aktualnymi potrzebami rynku pracy. W wielu powiatach Wielkopolski, nie

brakuje osób wykształconych, jednakże wg oceny pracodawców brak im odpowiednich kwalifikacji lub umiejętności do prawidłowego wykonywania danego zawodu.

Uczelnie wyższe, w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, ukończyło 28 776 osób, w tym 18 396 kobiet. W porównaniu do roku akademickiego 2019/2020, nastąpił spadek absolwentów o 2,4%. Najwięcej absolwentów ukończyło uczelnie publiczne, tj. 20 574 osoby, wśród nich najwięcej wybrało studia w trybie stacjonarnym, aż 78,2%, a 21,8% w trybie niestacjonarnym. Absolwentów szkół niepublicznych było zdecydowanie mniej, tj. 8 202 osoby. Zdecydowana większość, 76,9% absolwentów zdecydowała się na kształcenie w trybie niestacjonarnym, natomiast 23,1% w trybie stacjonarnym. Podobnie jak w roczniku 2019/2020, wśród absolwentów uczelni publicznych największą popularnością

cieszyły się kierunki: pedagogika, informatyka i filologia, również w uczelniach niepublicznych najwięcej osób ukończyło: zarządzanie, logistyka i pedagogika. Niestety, najczęściej wybierane kierunki: pedagogika (uczelnia publiczna) oraz pedagogika, zarządzanie (uczelnia niepubliczna) dominowały wśród największej liczby bezrobotnych.

Na koniec 2021 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 342 bezrobotnych absolwentów. Jak wynika z analizy sytuacji absolwentów uczelni wyższych, a dokładnie z monitoringu Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA) rocznika 2018/2019⁴, niezmiennie, posiadanie doświadczenia w trakcie studiów oraz wybór odpowiedniej uczelni wyższej, daje absolwentom lepsze perspektywy zarobkowe i niższe ryzyko bezrobocia w porównaniu do absolwentów bez doświadczenia pracy, którzy znacznie częściej rejestrowali się w powiatowych urzędach pracy.

W ramach promowania i rozwijania kształcenia ustawicznego oraz lepszego dostosowania kompetencji i kwalifikacji pracowników do potrzeb rynku pracy, WUP w Poznaniu zrealizował:

- badanie **Barometr Zawodów**, będące krótkoterminową, ekspercką prognozą zapotrzebowania na zawody na regionalnym i powiatowych rynkach pracy.

- badanie „**Zapotrzebowanie na zawody w województwie wielkopolskim**”, wskazujące najczęściej poszukiwane zawody z uwzględnieniem różnych kanałów rekrutacji i podregionów oraz oczekiwania wobec danego typu zawodów stawiane w ofertach.

- monitoring zapotrzebowania na kwalifikacje i kompetencje zgłaszanego w ofertach pracy dostępnych w PUP.

1.2 Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Poznaniu

WRRP w Poznaniu jest organem opiniodawczo-doradczym marszałka województwa w sprawach polityki rynku prac i pełni ważną rolę w dopasowywaniu edukacji do potrzeb lokalnego rynku pracy, ponieważ do jej kluczowych zadań należy m. in. wydawanie opinii na temat zasadności kształcenia w danym zawodzie, w wielkopolskich szkołach branżowych, technikach i szkołach policealnych.

Rada opiniowała wnioski dyrektorów szkół w sprawie zasadności kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy. Do 3 czerwca 2022 r., zgodnie z § 8 pkt 1 Regulaminu Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Poznaniu kadencji 2019-2023, procedowano je w trybie obiegowym, przeprowadzając 11 głosowań elektronicznych. Po ustaleniach, podjętych w dniu 6 czerwca 2022 r., proces wydawania opinii w tym zakresie odbywał się w formule hybrydowej (tj. połączenie zdalnie, z wykorzystaniem platformy Zoom, z dyrektorem szkoły oraz przedstawicielami organu prowadzącego, kuratorium oświaty, powiatowej rady rynku pracy oraz pracodawców, przez członków Rady, zebranych stacjonarnie w siedzibie WUP w Poznaniu). W powyższym

⁴ By dać absolwentom czas na odnalezienie się na rynku pracy badania dotyczą rocznika, który ukończył szkołę dwa lata wcześniej.

trybie przeprowadzono 6 głosowań. W 2022 r. Rada podjęła łącznie 121 uchwał w sprawie opinii o zasadności kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy w danym zawodzie.

Rada omawiała bieżące zagadnienia, pojawiające się na rynku pracy w regionie. Wśród tematyki posiedzeń Rady znalazły się kwestie dotyczące, m. in., ogólnej oceny sytuacji na wielkopolskim rynku pracy oraz obserwowanych zmian w obszarze polityki zatrudnienia.

1.3 Podnoszenie kwalifikacji doradców zawodowych

Systematyczne podnoszenie kwalifikacji w branży doradczej jest niezbędne do świadczenia wysokiej jakości wsparcia osobom, które znalazły się w kryzysie zawodowym. W tym celu WUP w Poznaniu objął szkoleniami on-line kadrę PUP, zajmującą się bezpośrednią obsługą osób pozostających bez pracy. W 2022 r. przygotowano i przeprowadzono 8 szkoleń on-line dla kadry PUP. W spotkaniach wzięło udział blisko 160 pracowników PUP, którzy pozytywnie ocenili ofertę programową, a znalazły się w niej następujące propozycje szkoleniowe:

- + „Program Na starcie do kariery - dobre praktyki współpracy ze szkolnymi doradcami zawodowymi”;
- + „Rozmowa - kluczowe narzędzie w pracy z klientem”;
- + „Narzędzie do Badania Kompetencji”;
- + „Procesy rekrutacyjne na współczesnym rynku pracy”;
- + „Wypalenie, pracoholizm i depresja oraz inne zjawiska na współczesnym rynku pracy”.

Organizowane przez WUP w Poznaniu szkolenia, od wielu już lat cieszą się zainteresowaniem, co pokazuje, jak duże są potrzeby doradców w zakresie rozwijania warsztatu pracy z klientem. WUP w Poznaniu stara się co roku urozmaicać tematyczną ofertę szkoleń, a także organizować dodatkowe edycje tych, na które w dalszym ciągu jest zapotrzebowanie.

W ramach działalności metodyczno - szkoleniowej przygotowano również poradnik „Rozmowy o rozmowach”. W publikacji przedstawiono rozmowy z doradcami zawodowymi zatrudnionymi w WUP w Poznaniu o:

- + zmianie, zarówno tej, z którą mierzy się klient podczas poszukiwania zatrudnienia, tej która dotknęła rynek pracy, jak i tej, która dotyczy samego doradcy i rozwoju jego warsztatu pracy;
- + motywacji, stresie oraz o pytaniach, które pozwalają poznać klienta i problem, z którym przychodzi;
- + zajęciach „ABC przedsiębiorczości” realizowanych w WUP w Poznaniu dla młodych osób;
- + narzędziu do Badania Kompetencji (NBK);
- + emocjach w procesie doradczym, wzmacnianiu zasobów klientów i mądrym korzystaniu z metod testowych.

Poradnictwo zawodowe odgrywa ważną rolę w kształtowaniu postaw i rozwijaniu umiejętności. Dobrze jeśli przybiera ono formę poradnictwa całościowego, a jego realizacja dostosowana jest do etapu edukacji bądź kariery, na którym znajduje się człowiek. Każdy etap doradztwa jest ważny, dlatego już na wczesnym etapie wyspecjalizowane jednostki WUP w Poznaniu podejmują współpracę ze szkołami, szkolnymi doradcami i przekazują młodzieży szkolnej wiedzę o współczesnym rynku pracy.

W 2022 r. przeprowadzono dwudniowe warsztaty on-line w ramach programu „Na starcie do kariery”. Celem było przekazanie szkolnym doradcom wiedzy o współczesnym rynku pracy i wsparcie ich w rozwijaniu umiejętności włączania tematyki rynku pracy do spotkań doradczych z młodzieżą. W zajęciach wzięło udział 20 doradców z różnego typu wielkopolskich szkół. Nauczyciele mieli okazję porozmawiać

z pracownikami WUP w Poznaniu, m. in.: o tym jak wygląda współczesny rynek pracy, jakie oczekiwania stawiają pracodawcy młodym kandydatom, i jak przebiega proces rekrutacji, zwłaszcza w formule on-line. Idea programu oraz dobre praktyki współpracy ze szkołami zostały zaprezentowane podczas jednego ze szkoleń skierowanych do kadry PUP (Program „Na starcie do kariery” - dobre praktyki współpracy ze szkolnymi doradcami zawodowymi).

Od wielu już lat obserwuje się duże zainteresowanie wielkopolskich szkół współpracą z WUP w Poznaniu. Dlatego wsparcie ze strony WUP świadczone jest dwutorowo, zarówno dla nauczycieli - doradców, jak i dla dzieci i młodzieży. Spotkania z uczniami pomagają im poznać świat zawodów przez zabawę, dyskusję, kreatywne, praktyczne ćwiczenia. Doradcy starają się pokazać młodym, że błędnie podjęta decyzja o wyborze kierunku nauki nie przekreśla możliwości dokonania zmiany w przyszłości jednak świadomość własnych predyspozycji i zainteresowań oraz rzetelna wiedza o rynku pracy znacząco zwiększają prawdopodobieństwo powodzenia. Zajęcia grupowe dla uczniów cieszyły się dużym zainteresowaniem.

W 2022 r. przeprowadzono 43 spotkania dla blisko 1 000 uczniów. Z oferty spotkań o rynku pracy i edukacji, dla dzieci i młodzieży skorzystały następujące szkoły: SP nr 1 w Mosinie, SP nr 7 w Poznaniu, SP nr 80 w Poznaniu, XII LO w Poznaniu, IV LO w Kaliszu, SP w Drążnej, SP w Młodojewie, Zespół Szkolno - Przedszkolny w Rawiczu, SP w Skoraszewicach, Zespół Szkół w Krzywiniu, SP nr 2 w Kościanie, SP w Łysinach, Zespół Szkół w Sierakowie, Zespół Szkół Gastronomicznych w Pile, pilskie szkoły podstawowe.

W 2022 r. mieszkańcy Wielkopolski, tak jak w ubiegłych latach, mieli także do dyspozycji bogatą bazę informacyjną - Rejestr Instytucji Szkoleniowych, prowadzony przez WUP w Poznaniu. Osoby zainteresowane podnoszeniem swoich kwalifikacji zawodowych mogły korzystać z corocznie aktualizowanych danych na platformie STOR (System Teleinformatycznej Obsługi Rejestrów) z ofertą szkoleń instytucji z terenu województwa. W ramach prowadzonego Rejestru, w 2022 r. zaktualizowano dane 1 275 instytucji szkoleniowych i wpisano 322 nowe podmioty w STOR.

1.4 Krajowy Fundusz Szkoleniowy

W ramach limitu środków KFS przyznano dla Wielkopolski na rok 2022 kwotę 17 076 000 zł. WUP w Poznaniu dokonał jej podziału pomiędzy poszczególne samorządy powiatowe Wielkopolski. PUP Wielkopolski aktywnie pozyskiwały również środki z rezerwy KFS, pozyskując łącznie 5 192 100 zł. 31 samorządów powiatowych Wielkopolski dysponowało kwotą: 22 268 100 zł.

Na bieżąco prowadzono monitoring wydatkowania środków, poprzez obowiązujące sprawozdania. Dokonywano również przesunięć pomiędzy powiatowymi urzędami pracy poprzez wykorzystanie ustawowych narzędzi.

Wielkopolska niezmiennie jest jednym z województw, które najefektywniej wykorzystują środki z KFS, tym samym będąc co roku w czołówce regionów. W 2022 r., zagospodarowano ponad 99,1% środków finansowych, co pozwoliło przeszkolić 9 574 pracujących Wielkopolan.

Podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej środków finansowych przeznaczono na finansowanie działań w ramach priorytetu związanego z kształceniem ustawicznym w zawodach deficytowych (62%). Blisko 18% środków wykorzystano na finansowanie kursów i szkoleń dla osób powyżej 45 roku życia.

WUP w Poznaniu zrealizował również kampanię promocyjną KFS, która obejmowała m. in. kampanię billboardową w Internecie oraz emisję ogłoszeń promocyjnych w radiu i prasie.

Dodatkowo zrealizowano badanie KFS za okres 2020-2021 r., którego głównym celem była ocena efektywności KFS z uwzględnieniem wpływu pandemii COVID-19. Podczas pandemii KFS stał się narzędziem wspierającym przetrwanie i utrzymanie zarówno pracowników, jak i pracodawców na rynku pracy. Poprzez dofinansowanie szkoleń i innych form kształcenia ustawicznego, KFS ułatwiał uzupełnianie luk kompetencyjnych, co w sytuacji obowiązujących ograniczeń pomagało przeciwdziałać wykluczeniu z rynku pracy.

IV. Podsumowanie

Wszystkie przewidziane *Planem* działania na rok 2022 zostały zrealizowane i stanowią elementy składające się na całość inicjatyw zmierzających do realizacji zadania samorządu województwa, polegającego na kreowaniu kierunków rozwoju regionalnego rynku pracy. W obliczu dynamicznie zmieniającego się rynku pracy, który generował wiele wyzwań i determinował działania publicznych służb zatrudnienia, obecna sytuacja na wielkopolskim rynku jest stabilna, a podstawowe wskaźniki dotyczące rynku pracy na koniec 2022 r. były optymistyczne.

Realizacja działań związanych ze wspomaganiem zatrudnienia możliwa jest poprzez środki finansowe FP. Na aktywizację zawodową w 2022 r. otrzymano o 15,3% środków FP więcej niż w roku 2021. Równocześnie w okresie od stycznia do grudnia 2022 r. zmniejszyła się stopa bezrobocia o 0,4 pp.

Przedsiębiorcy nadal mieli możliwość korzystania ze środków KFS w celu utrzymania pozycji firmy na rynku i stanu zatrudnienia. Dzięki wsparciu finansowemu KFS udało się przeszkolić 9 574 pracujących Wielkopolan. Korzystna sytuacja na rynku pracy również jest wynikiem działań, które WUP w Poznaniu kontynuował w związku z wystąpieniem COVID-19. Łącznie, z FGŚP wypłacono 1,7 mld zł na rzecz ochrony miejsc pracy dla 520 762 pracowników.

Niezbędne jest nieustanne obserwowanie nowych zjawisk i adekwatne reagowanie na czynniki pojawiające się w trudny do przewidzenia sposób, tak jak pandemia koronawirusa, czy konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy.

W związku ze wzrastającą, na przestrzeni ostatnich lat, liczbą osób spoza UE / EOG na terytorium Polski, niezbędne było i nadal jest aktywne podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności informacji z zakresu procedur, których należy dopełnić przed przyjazdem oraz po przyjeździe do Polski. Konieczne jest bieżące wsparcie osób przybywających do Polski oraz współpraca różnych instytucji i organów w celu ułatwienia wejścia na lokalny rynek pracy oraz podniesienia standardu obsługi cudzoziemców.

Kolejny rok naznaczony nieprzewidywanymi wydarzeniami i zmianą pokazał, że posiadanie systemu pozyskiwania informacji o rynku pracy jest istotnym elementem podejmowanych działań. Z jednej strony konieczne jest prowadzenie badań celowanych w bieżące problemy i trudności, np. sytuacja obywateli Ukrainy, z drugiej zaś stały, powtarzalny monitoring pozwalający na obserwację, jaki wpływ mają zdarzenia globalne na rynek lokalny i regionalny, jak popyt na pracę, poszukiwani specjaliści, stan i struktura bezrobocia czy przeżywalność przedsiębiorstw. Wyzwaniem pozostaje szybka dezaktualizacja części informacji, zwłaszcza w zakresie kondycji przedsiębiorstw, wobec dużej zmienności w gospodarce.

Mimo, iż Wielkopolska jest województwem wyróżniającym się najniższym bezrobociem w skali kraju (2,9% w końcu roku 2022), to przedstawione w dokumencie podsumowanie podjętych działań wskazuje na potrzebę kontynuowania zadań intensyfikujących aktywizację zawodową Wielkopolan, wspieranie kształcenia ustawicznego oraz podnoszenie jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego, co znalazło odzwierciedlenie w *Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2023 rok*.